

Minister do spraw Polityki Senioralnej

Marzena Okła-Drewnowicz

DSP.INT.4610.850.2024

Warszawa, 29 kwietnia 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 2223 z 28 marca 2024 r. Pana Posła na Sejm RP Daniela Milewskiego w sprawie wprowadzenia bonu opiekuńczego dla opiekunów osób niesamodzielnych, przedstawiam stosowne informacje.

22 marca br. w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów opublikowany został projekt ustawy o bonie senioralnym. Rozwiązanie skierowane będzie do seniorów w wieku 75 lat i więcej, i ich pracujących zstępnych. W ramach bonu, osoba starsza będzie mogła otrzymać usługi o charakterze opiekuńczym, świadczone w miejscu jej zamieszkania.

Określenie skutków finansowych projektowanego rozwiązania uzależnione jest od szczegółowych rozwiązań w zakresie dostępu do bonu senioralnego. Projekt ustawy będzie przedmiotem szerokich uzgodnień i konsultacji publicznych, które będą miały wpływ na ostateczny kształt przepisów. Proponowany termin przedłożenia projektu Radzie Ministrów to III kwartał 2024 r.

Bon senioralny nie będzie świadczeniem pieniężnym przyznawanym osobom starszym, ale usługą którą świadczyć będą opiekunowie po odbyciu minimum 30 godzinnych szkoleń. Wartość bonu odpowiadać będzie liczbie godzin przemnożoną przez stawkę za jedną godzinę usług. Ostateczny koszt rozwiązania dla budżetu państwa wynikać będzie między innymi ze skali zainteresowania osób uprawnionych do złożenia wniosku o wsparcie w ramach bonu, czy zidentyfikowanych niezaspokojonych potrzeb osób starszych. Ponadto konstrukcja rozwiązania przewiduje, że część z wydatków na realizację bonu zasili ponownie budżet państwa w postaci składek na ubezpieczenia społeczne i podatek dochodowy od osób fizycznych związanych z zatrudnieniem osób świadczących usługi w ramach bonu.

Planuje się, że wniosek o przyznanie bonu senioralnego będzie składany do gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby starszej. Przewiduje się, że elementem wniosku będzie kwestionariusz pozwalający na ocenę poziomu niezaspokojonych potrzeb, który będzie podstawą określenia rodzaju i intensywności wsparcia. Gmina będzie mogła przeprowadzić weryfikację złożonego wniosku w środowisku osoby na rzecz której został on złożony, w celu potwierdzenia informacji dotyczącej zakresu jej niezaspokojonych potrzeb.

Projektowane rozwiązanie będzie nakierowane na osoby aktywne zawodowo, które w związku z wykonywaną pracą nie mogą zapewnić wsparcia bliskiej osobie starszej w zakresie podstawowych czynności dnia codziennego. Jednocześnie bon senioralny zapewni wsparcie osobom w wieku 75 lat i więcej, którzy doświadczają niezaspokojonych potrzeb w realizacji czynności dnia codziennego.

Przewidywane jest wprowadzenie kryteriów dochodowych zarówno dla osób składających wnioski (najczęściej dzieci osoby starszej), jak i samej osoby starszej. Planowane jest, że kryteria te pozwolą na dostęp do wsparcia tym osobom i rodzinom, które uzyskują dochody z pracy (lub dochody z emerytury lub renty w przypadku osoby starszej) na poziomie wyższym niż kryteria dochodowe w pomocy społecznej.

Projektowane rozwiązania zakładają, że dochód zstępnego uprawniający do ubiegania się o przyznanie bonu senioralnego nie może być niższy niż wysokość wynagrodzenia minimalnego za pracę oraz nie może przekraczać wysokości:

- dwukrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę dla gospodarstwa jednoosobowego lub
- trzykrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę dla gospodarstwa wieloosobowego (bez względu na liczbę osób w rodzinie).

Jednocześnie dochód ze świadczeń emerytalno-rentowych osoby na rzecz której świadczone będą usługi, nie będzie mógł przekroczyć kwoty 5000 zł brutto miesięcznie.

Planuje się, prowadzenie cyklicznej ewaluacji efektów wprowadzenia bonu senioralnego na podstawie danych pochodzących z systemu teleinformatycznego pozwalającego na obsługę wniosków. Informacja na ten temat będzie też mogła zostać przedstawiona w dokumencie pn. „Informacja o osobach starszych”, przedkładanym corocznie Sejmowi RP na podstawie ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych.¹

Zakłada się, że projektowana regulacja przyczyni się do utrzymania aktywności zawodowej osób, na których ciąży obowiązek alimentacyjny względem swoich rodziców. Zapewnienie poprzez bon senioralny, usług o charakterze opiekuńczym dla osób w wieku 75 lat i więcej, przyczyni się do lepszego godzenia ról zawodowych i rodzinnych przez osoby aktywne zawodowo, na których ciąży obowiązek zapewnienia opieki nad starszymi rodzicami lub też zmniejszy ich obciążenia finansowe związane z zakupem usług opiekuńczych na rynku prywatnym.

Ponadto, wprowadzenie bonu senioralnego stworzy możliwość powrotu na rynek pracy nieformalnych opiekunów (w tym opiekunów rodzinnych), których praca opiekuńcza mogłaby być zastąpiona przez osoby udzielające świadczeń w ramach bonu senioralnego. Zakłada się, że bon senioralny będzie stymulował rozwój rynku usług opiekuńczych w Polsce i przyczyni się do zwiększenia dostępu wszystkich zainteresowanych do tego typu wsparcia.

Z wyrazami szacunku

Marzena Okła-Drewnowicz

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

¹ Dz. U. 2015 poz. 1705.